

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 261.766 van 16 december 2024
in de zaak A. 237.203/X-18.240**

In zake : R.S.
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Koen Maenhout
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Filip Williotstraat 30 bus 0102
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de GEMEENTE AARTSELAAR
2. het VLAAMSE GEWEST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Sven Vernailen en Katrien Dams
kantoor houdend te 2600 Antwerpen-Berchem
Borsbeeksebrug 36
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 8 september 2022, strekt tot de nietigverklaring van:

1°) het besluit van de gemeenteraad van de gemeente Aartselaar van 6 september 2021 “Definitieve vaststelling van het rooilijnplan van de gemeenteweg Bekersveld [en] opheffing van buurtweg[...] nr. 28 vanaf de Reetsesteenweg te Aartselaar [...]” (hierna: het gemeenteraadsbesluit van 6 september 2021) en

2°) het besluit van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken van 12 juli 2022 tot verwerping van het beroep tegen het gemeenteraadsbesluit van 6 september 2021 (hierna: het ministerieel besluit van 12 juli 2022).

II. Verloop van de rechtspleging

2. De tweede verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en de verzoekende partij heeft een toelichtende memorie ingediend.

Eerste auditeur Wouter De Cock heeft een verslag opgesteld.

De tweede verwerende partij heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verzoekende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 oktober 2024.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Mats Mertens, die *loco* advocaat Koenraad Maenhout verschijnt voor de verzoekende partij, en advocaat Enya Hicquet, die *loco* advocaten Sven Vernailen en Katrien Dams verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Wouter De Cock heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

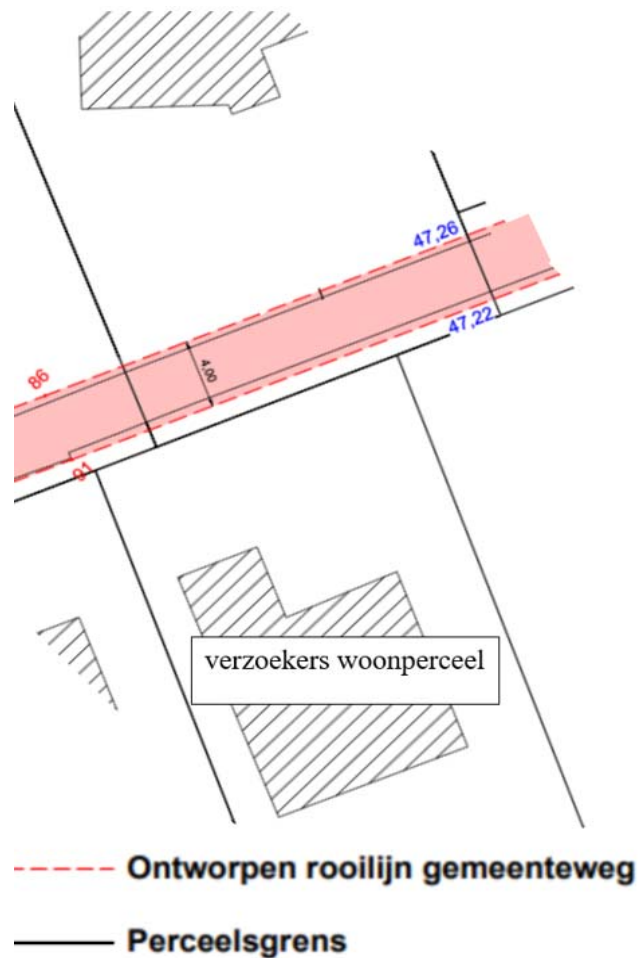
3. Het woonperceel van verzoeker in de gemeente Aartselaar paalt ten zuiden aan de bestaande gemeenteweg Bekersveld.

Het gemeentebestuur wil de voornoemde weg verbreden en het in de Atlas der Buurtwegen ingetekende tracé van voetweg nr. 28 opheffen.

4.1. Op 26 april 2021 neemt de gemeenteraad van de gemeente Aartselaar het besluit tot voorlopige vaststelling van het ontwerp van rooilijnplan.

4.2. Bij dit besluit hoort een grafisch plan waarop – op een ondergrond met de grenzen van de kadastrale percelen – de nieuwe rooilijnen van de gemeenteweg Bekersveld zijn aangeduid en de voetweg nr. 28 ingekleurd is als “op te heffen deel”.

Blijkens dit grafisch plan paalt verzoekers woonperceel niet aan de rooilijnen van de (verbrede) gemeenteweg Bekersveld, daar deze weg integraal over de percelen van de overburen ingetekend is. Ter verduidelijking volgt hierna een uittreksel uit dit grafisch plan waarop verzoekers woonperceel is aangeduid.

5.1. Van 10 mei tot 11 juni 2021 wordt een openbaar onderzoek gehouden.

5.2. Verzoeker dient een bezwaarschrift in waarin hij erop wijst dat de op het grafisch plan ingetekende percelen niet overeenstemmen met de grenzen die zijn woonperceel heeft volgens het verkavelingsplan van 1992, wat leidt tot de “tegenstrijdigheid” dat er enkel waardevermindering wordt toegekend aan de eigenaars van de percelen van de overburen. Verzoeker stelt dat zijn perceel in werkelijkheid overlapt met de gemeenteweg Bekersveld.

6.1. Met het gemeenteraadsbesluit van 6 september 2021 wordt het rooilijnplan definitief vastgesteld. Het grafisch plan dat bij dit besluit hoort is hetzelfde als het in randnummer 4.2 bedoelde grafisch plan.

6.2. Het hiervoor (randnr. 5.2) aangehaalde bezwaar van verzoeker wordt in het gemeenteraadsbesluit van 6 september 2021 als volgt weerlegd:

“De perceelsgrenzen vermeld op een verkavelingsplan van 1992 hebben niet de waarde en kunnen ook niet als rechtsgeldig bewijsstuk wat betreft de exacte situering van de perceelsgrenzen worden ingeroepen. Enkel een metingsplan opgesteld door een beëdigd landmeter kan hierover uitsluitel brengen. Wij gaan er van uit, tot bewijs van het tegendeel dat door reclamant moet worden voorgelegd, dat de door de gemeente Kontich aangestelde landmeter, die voorliggend rooilijnplan heeft opgemaakt, deze perceelsgrenzen op correcte wijze op d[a]t plan heeft ingetekend.”

7.1. Tegen het gemeenteraadsbesluit van 6 september 2021 dient verzoeker, samen met andere omwonenden, een bestuurlijk beroep in bij de Vlaamse regering.

7.2. In dit beroepsschrift bij de Vlaamse regering wordt de kritiek herhaald dat de op het grafisch plan ingetekende percelen niet overeenstemmen met de grenzen die verzoekers woonperceel heeft volgens de verkavelingsvergunning van 1992, wat leidt tot de “tegenstrijdigheid” dat er enkel waardevermindering wordt toegekend aan de eigenaars van de percelen van de overburen.

8.1. Met het ministerieel besluit van 12 juli 2022 verwerpt de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken het beroep tegen het gemeenteraadsbesluit van 6 september 2021.

8.2. Het ministerieel besluit weerlegt de in randnummer 7.2 bedoelde kritiek als volgt:

“De Vlaamse regering brengt in herinnering dat overeenkomstig artikel 25, § 2 van het Decreet Gemeentewegen de Vlaamse regering het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het rooilijnplan of het besluit van de gemeenteraad tot opheffing van de gemeenteweg(en) alleen kan vernietigen:

1° wegens strijdigheid met dit decreet, in het bijzonder de doelstellingen en principes, vermeld in artikel 3 en 4;

2° wegens strijdigheid met het eventuele gemeentelijk beleidskader en

afwegingskader, vermeld in artikel 6 van dit decreet;

3° wegens de niet-naleving van een substantiële vormvereiste.

De Vlaamse regering dient vast te stellen dat de in de [...] beroeps[gr]ief geuite kritieken geen betrekking heeft op de decretaal vastgelegde toetsings- en vernietigingsgronden zoals bepaald in artikel 25, § 2 van het Decreet Gemeentewegen.

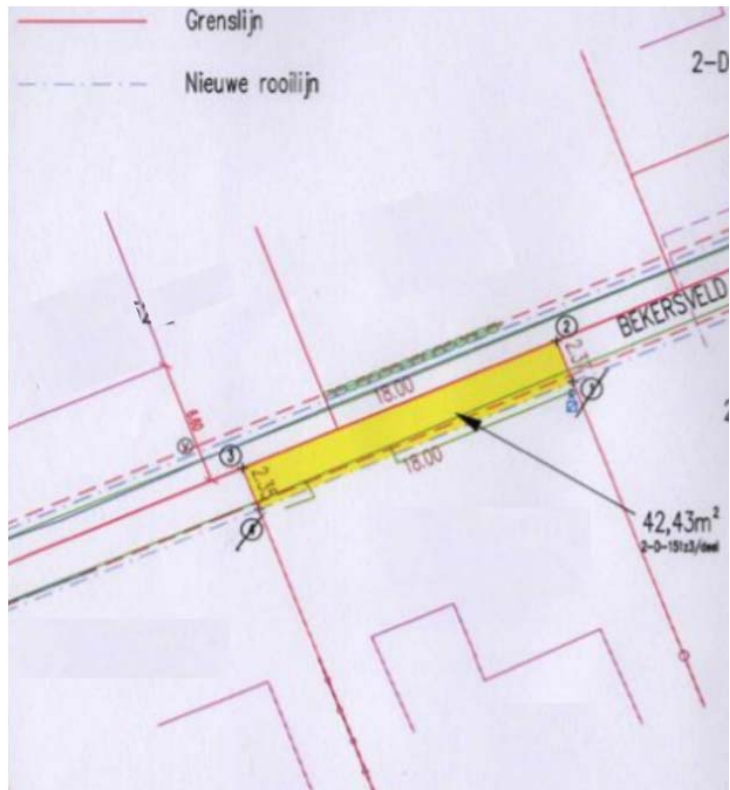
Er dient evenwel op te worden gewezen dat de Vlaamse regering nochtans gebonden is door en enkel bevoegd is voor de toetsingsgronden uit artikel 25, § 2 van het Decreet Gemeentewegen zodat om deze reden de [...] beroepskritiek niet kan worden onderzocht door de Vlaamse regering. [...] In ieder geval kan de Vlaamse regering vaststellen dat de kritieken dat de perceelsgrenzen op het nieuwe rooilijnplan van 19 maart 2021 niet zouden overeen komen met de oorspronkelijke perceelsgrenzen vermeld op een verkavelingsplan van 1992 in de bestreden beslissing werden beantwoord en dat beroepsindieners niet aantonen dat de grenzen die door de door de gemeente [...] aangestelde landmeter niet correct zouden zijn.

Verder stelt de Vlaamse regering vast dat de kritieken inzake de waardevermindering op het nieuwe rooilijnplan van 19 maart 2021 betreffende de aanpalende percelen van Bekersveld niet gericht zijn tegen de bestreden beslissing tot definitieve vaststelling en opheffing van de gemeentewegen maar op de realisatie van de gemeentewegen wat in het kader van de huidige beroepsprocedure niet aan de orde is.”

9. Ingevolge een overeenkomst tot minnelijke afpaling tussen de gemeente Aartselaar en verzoeker wordt op 9 juni 2023 door een beëdigd landmeter-expert een proces-verbaal van afpaling opgesteld.

Dit proces-verbaal bevat een opmetingsplan waaruit blijkt dat een gedeelte van verzoekers woonperceel getroffen wordt door de nieuwe zuidelijke rooilijn.

Ter verduidelijking volgt hierna een uittreksel uit dit opmetingsplan.

V. Onderzoek van het derde middel

Standpunt van de partijen

10. In het middel wordt onder meer de schending aangevoerd van artikel 16, § 2, van het gemeentewegendecreet en van het zorgvuldigheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur.

Verzoeker zet uiteen dat uit het gemeentewegendecreet volgt dat een rooilijnplan de actuele rooilijn dient te bevatten. Het weergeven van de actuele rooilijn is bedoeld om een correct inzicht te geven van de toestand zodat een juist oordeel kan worden gevormd omtrent de aan te brengen wijzigingen. Te dezen is echter op het bij het gemeenteraadsbesluit van 6 september 2021 horende grafische plan geen actuele rooilijn aangeduid. Verzoeker heeft er zowel in het tijdens het openbaar onderzoek ingediend bezwaarschrift als in het beroepsschrift bij de Vlaamse regering op gewezen dat volgens dit grafisch plan de weg Bekersveld integraal gelegen zou zijn op de percelen van zijn overburen, zodat enkel voor hen

– en niet voor verzoeker – in een waardevermindering wordt voorzien. Op de argumenten van verzoeker is echter geantwoord met motiveringen die niet steunen op zorgvuldig vastgestelde en werkelijk bestaande feiten. De verwerende partijen hebben niet de gepaste aandacht geschonken aan verzoekers kritiek. Zonder een deugdelijke en correcte weergave van de actuele rooilijnen op het grafische plan kon de eerste verwerende partij niet met kennis van zaken beslissen.

11. De tweede verwerende partij wijst er in haar memorie van antwoord op dat zij een besluit van de gemeenteraad enkel kan vernietigen op basis van de beroepsgronden die vermeld worden in artikel 25, § 2, van het gemeentewegendecreet. Zij dient vast te stellen dat de in het derde middel geuite kritieken geen betrekking hebben op de decretaal vastgelegde toetsingsgronden. In ieder geval heeft de tweede verwerende partij terecht vastgesteld dat verzoekers kritiek in verband met de op het grafisch plan weergegeven perceelsgrenzen door de gemeente is beantwoord en dat verzoeker niet aantoonde dat de grenzen op dit plan – dat opgemaakt is door de door de gemeente Kontich aangestelde landmeter – niet correct zouden zijn. Voorts is de kritiek inzake de waardevermindering niet gericht tegen de bestreden besluiten, maar op de realisatie van de gemeentewegen, wat in het kader van de gevoerde beroepsprocedure niet aan de orde was.

Ten slotte merkt de tweede verwerende partij op dat eventuele discussies over waardevermindering kunnen worden voorgelegd aan de rechtbanken en hoven die hierover een oordeel zullen kunnen vellen. Het komt in ieder geval geenszins aan de Vlaamse regering toe om zich hierover uit te spreken.

12. In haar laatste memorie benadrukt de tweede verwerende partij het beperkt karakter van haar vernietigingsbevoegdheid. Zij beschikt louter over een marginaal toetsingsrecht en kan geenszins een eigen onderzoek voeren of zich in de plaats stellen van de gemeenteraad. De gemeenteraad heeft zich gebaseerd op een opmetingsplan en daar is niets kennelijk onredelijk aan, zodat de tweede verwerende partij enkel en alleen kon vaststellen dat de gemeenteraad naar best vermogen én op basis van de op dat moment beschikbare gegevens, op een

zorgvuldige en consequente manier heeft gehandeld. Dat uit een nieuw, recenter opmetingsplan naar aanleiding van een minnelijke afpaling zou blijken dat het bij het definitief vastgestelde rooilijnplan horende grafische plan niet correct zou zijn, heeft geenszins tot gevolg dat de verwerende partijen onzorgvuldig zouden hebben gehandeld.

Beoordeling

13.1. Artikel 16, § 2, van het gemeentewegendecreet stelt:

“Art. 16 – [...] § 2. Het gemeentelijk rooilijnplan bevat minstens de volgende elementen: 1° de actuele en toekomstige rooilijn van de gemeenteweg; 2° [...] de oppervlakte van de getroffen kadastrale percelen en onroerende goederen; [...]”

De actuele rooilijn is de huidige grens tussen de openbare weg en de aangelande eigendommen.

13.2. Voorts stelt het gemeentewegendecreet het volgende:

“Art. 24 – § 1. Tegen het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het gemeentelijk rooilijnplan [...] kan een georganiseerd administratief beroep worden ingesteld bij de Vlaamse Regering. [...] Art. 25 – [...] § 2. Het besluit van de gemeenteraad tot definitieve vaststelling van het rooilijnplan of het besluit tot opheffing van de gemeenteweg kan alleen worden vernietigd: 1° wegens strijdigheid met dit decreet [...]”

14.1. De in artikel 16, § 2, van het gemeentewegendecreet bedoelde verplichting om op het grafisch plan de actuele rooilijn weer te geven geldt zowel bij de voorlopig vaststelling van het ontwerprooilijnplan als bij de definitieve vaststelling van het rooilijnplan.

Te dezen is noch op het grafisch plan dat hoort bij het voorlopig

vastgestelde ontwerprooilijn, noch op het grafisch plan dat hoort bij het definitief vastgestelde rooilijn de actuele rooilijn weergegeven. Aldus is artikel 16, § 2, van het gemeentewegendecreet geschonden.

Anders dan de tweede verwerende partij blijkbaar meent, behoort de naleving van deze bepaling van het gemeentewegendecreet wel degelijk tot de in artikel 25, § 2, 1°, van dat decreet bedoelde toetsingsgrond.

14.2. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat verzoekers woonperceel ten zuiden paalt aan de gemeenteweg Bekersveld. Het gemeenteraadsbesluit van 6 september 2021 strekt er enkel toe deze weg te verbreden, waarbij het bestaande tracé wordt behouden. Logischerwijs zal de integrale bedding van de actuele weg tussen de rooilijnen van de verbrede weg liggen.

14.3. Volgens het door de gemeente goedgekeurde grafisch plan zou verzoekers woonperceel niet palen aan de zuidelijke rooilijn van de verbrede weg, wat in het licht van de in het vorige randnummer bedoelde gegevens niet te verklaren valt, daar het zou impliceren dat dit woonperceel evenmin paalt aan de actuele zuidelijke rooilijn.

14.4. Verzoeker heeft zowel in zijn tijdens het openbaar onderzoek ingediende bezwaarschrift als in zijn beroepsschrift bij de Vlaamse regering bekritiseerd dat de gemeente de grens tussen de bestaande openbare weg en zijn woonperceel niet correct heeft weergegeven.

Vastgesteld dient te worden dat de verwerende partijen op deze kritiek antwoorden hebben gegeven die niet als een afdoende weerlegging kunnen worden beschouwd.

15. Het middel is in de aangegeven mate gegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State vernietigt:

1°) het besluit van de gemeenteraad van de gemeente Aartselaar van 6 september 2021 ‘Definitieve vaststelling van het rooilijnplan van de gemeenteweg Bekersveld te Aartselaar tot Oever te Kontich [en] [d]efinitieve vaststelling van de opheffing van buurtwegen nr. 28 vanaf de Reetsesteenweg te Aartselaar overgaande in nr. 29 te Kontich (Oever)’ en

2°) het besluit van de Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken van 12 juli 2022 ‘betreffende het beroep tegen het besluit van de gemeenteraad van de gemeente Aartselaar van 6 september 2021 tot de definitieve vaststelling van de opheffing van buurtwegen nr. 28 vanaf de Reetsesteenweg te Aartselaar overgaande in nr. 29 te Kontich (Oever) enerzijds en tot definitieve vaststelling van het rooilijnplan van de gemeenteweg Bekersveld te Aartselaar tot Oever te Kontich anderzijds’.

2. Dit arrest dient bij uittreksel te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde gemeenteraadsbesluit.

3. De verwerende partijen worden, elk voor de helft, verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op een rolrecht van 200 euro, een bijdrage van 22 euro en een rechtsplegingsvergoeding van 770 euro, die verschuldigd is aan de verzoekende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, op zestien december tweeduizend vierentwintig, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Johan Lust,	kamervoorzitter,
Jan Clement,	staatsraad,
David D’Hooghe,	staatsraad,
bijgestaan door	
Karin Meerschaut,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Karin Meerschaut

Johan Lust